

Bromölla
kommun

FOTO REJOPHOTO

Studie- och yrkesvägledningsplan

Bromölla kommun

Förord

Vi har länge varit nyfikna och utvecklande i vårt arbete med studie- och yrkesvägledning (syv) i Bromölla kommun. 2019 gjordes en studie- och yrkesvägledningsplan där vi samlade en rad årliga aktiviteter i en tydlig ordning för att växla upp delar till en ännu bättre helhet. Vi påbörjade samtidigt arbetet med en ny praomodell. Ett viktigt beslut togs om att förlägga all praon (praktisk arbetslivsorientering) i årskurs 8 istället för att fördela mellan årkurs 8 samt 9. Vår tanke var att grunda intensivt och väl med en rad aktiviteter i årkurs 8 för att frigöra tid för att prata gymnasieval under sista året i vår grundskola samt att låta elevernas erfarenheter få hinna mogna. I den nya praomodellen ingick även att ta fram ett tydligt för- under- och efterarbete för att ytterligare förstärka praon. Prata attityder och spelregler på arbetsmarknaden, skriva CV och personligt brev, träna på att göra en riktig ansökan och att kunna återge sin upplevelse av en arbetsplats är delar som ingår och hänger tydligt ihop med perioden för elevens praon.

I denna studie- och yrkesvägledningsplan tar vi ytterligare ett grepp om arbetet och lägger ett fokus hela vägen genom skolan i Bromölla kommun. Planen gäller från 2024.

Studie- och yrkesvägledning - en viktig grund för framtiden

I Bromölla kommun tar vi stort ansvar för arbetet med studie- och yrkesvägledning. Vi tror det är avgörande för motivation och drivkraft genom skolgången, att vi jobbar med en röd tråd för att skapa förståelse för vad skolan syftar till och vilka möjligheter som finns framåt.

Inledning

Denna studie- och yrkesvägledningsplan gäller för Bromölla kommuns förskolor, förskoleklass, grundskolor och anpassad grundskola, gymnasium och Komvux. Syftet med planen är att beskriva hur vi i förskolan, förskoleklass, grundskolan, anpassad grundskola, gymnasieskolan och Komvux ska arbeta för att studie- och yrkesvägledning ska vara ett naturligt inslag i det dagliga pedagogiska arbetet.

I förskolan och förskoleklass finns inget lagrum som säger att huvudman ska bedriva studie- och yrkesvägledning. Förskolans strävansmål med att utveckla tilliten till sin egen förmåga och att uttrycka egna åsikter för att påverka sin situation är viktiga grundpelare i arbetet för att göra väl underbyggda val i livet. Detta arbete fortsätter i förskoleklassen genom att pröva sin identitet och sina uppfattningar i mötet och samspel med andra.

Bakgrund

Den 1 juli 2011 infördes en ny skollag (SFS 2010:800) och en ny skolförordning (SKOLF 2010:37). Skollagen betonar vikten av att vägledning inför val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet kan tillgodose för elever i alla skolformer, utom förskola och förskoleklass. Även den som avser att påbörja en utbildning ska ha tillgång till vägledning.

Förskolan ska främja alla barns utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. Förskolan ska uppmuntra barnen att föra fram sina tankar och idéer och skapa förutsättningar för detta. Barnen ska få möjlighet att bilda sig egna uppfattningar och göra val utifrån sina egna förutsättningar. På så sätt kan barnen utveckla tilltro till sin egen förmåga. (Lpfö18 kap 1) Eleverna ska få en utbildning av hög kvalitet i skolan. De ska också få underlag för att välja fortsatt utbildning. Detta förutsätter att den obligatoriska skolan nära samverkar med

de gymnasiala utbildningar som eleverna fortsätter till. Det förutsätter också en samverkan med arbetslivet och närshället i. (Lgr 22 kap. 2.2, 2.6)

Praktisk arbetsorientering (Prao) är obligatorisk inom grundskola och anpassad grundskola. Kopplingen mellan skola och arbetsliv ska stärkas genom att huvudmannen ansvarar för att anordna prao.

Genom att arbetslivet fortlöpande förändras när det gäller behovet av kompetens och rekrytering av arbetskraft inom olika områden har studie- och yrkesvägledning i vid mening stor betydelse. Universitet och högskolor, arbetsförmedlingar, näringsliv samt arbetsmarknadens parter och branschorganisationer har därför viktiga roller i informationen till skolan och eleverna. (Gy11 kap.2,4)

Det är dessutom viktigt att vuxenutbildningen samarbetar med arbetslivet när det gäller yrkesutbildning. (Lvux12 kap.2.2)

Arbetet utifrån studie- och yrkesvägledningsplanen utgår från riktlinjerna gällande planering och dimensionering av gymnasieskolan och kommunala vuxenutbildningen. Utbildningsutbudet där arbetsmarknadens behov är störst ska få större betydelse.

Studie- och yrkesvägledning i Bromölla kommun sätter elev och kompetensbehov i fokus

KOMPETENS OCH ARBETE - EN VIKTIG PRIORITERING

Förutsättningarna för att få ett starkt Bromölla nu och i framtiden är nära kopplat till de ungas förmåga och färdigheter. Resultaten i skolan samt sysselsättning, men också vilka som snabbast blir av med jobben vid en kris, pekar på att Bromölla kommun ytterligare måste förbättra möjligheterna för unga att stå på egna ben. Utbildning och färdigheter är grundläggande för att lyckas. En hög andel sysselsatta bland kommunens invånare är avgörande för möjligheten att vara en långsiktigt hållbar kommun och en höjd utbildningsnivå är ett av medlen för att nå dit.

FOTO: FREDDY BILLQVIST

FOTO: FREDDY BILLQVIST

Kommunens övergripande prioriteringar

Kommunfullmäktige i Bromölla kommun har antagit tre prioriterade områden. Två av dessa; Kompetens och arbete samt Hållbart och innovativt har mål som Studie- och yrkesvägledningsplanen arbetar mot:

- Höja utbildningsnivån
- Verka för individens möjlighet till anställning
- Hög sysselsättning inom varierande branscher
- En lärande organisation i framkant

Mål för grundskolan, anpassad grundskola och gymnasieskolan

- Eleven kan göra väl underbyggda val av fortsatt utbildning och yrkesinriktning.
- Eleven kan granska olika valmöjligheter och ta ställning till frågor som rör den egna framtiden.
- Eleven har inblick i närsamhället och dess arbets-, förenings- och kulturliv.
- Eleven har kännedom om möjligheter till fortsatt utbildning i Sverige och i andra länder.

Mål för kommunala vuxenutbildningen

- Eleven får information om arbetslivets aktuella och förväntade kompetensbehov.
- Eleven ges möjlighet att få sina kunskaper och kompetenser validerade.
- Eleven utvecklar sin självkännedom och förmåga till studieplanering.
- Eleven kan medvetet ta ställning till fortsatt studie- och yrkesinriktning på grundval av samlade erfarenheter och kunskaper.
- Eleven ökar sin förmåga att analysera olika valmöjligheter och bedöma vilka konsekvenser dessa kan få.
- Eleven har kännedom om arbetslivets och arbetsmarknadens villkor när det gäller arbetsrätt och arbetsmiljö generellt och om möjligt, inom sin studieinriktning.
- Eleven har kännedom om möjligheter till vidare utbildning, praktik och arbete inom Sverige och andra länder.
- Eleven är medveten om alla yrkesområden förändras i takt med teknisk utveckling, förändringar i samhälls- och arbetsliv samt ökad internationell samverkan och därmed förstå behovet av personlig utveckling i yrket.
- Presumtiva elever får information om skolans utbildningar.

Arbetsprocess

I Bromölla kommun arbetar vi utifrån Behovstrappan för studie- och yrkesvägledning.

Denna modell är framtagen som ett stöd. Alla delar är nödvändiga i processen och man vandrar upp- och nerför behovstrappan tills man inhämtat tillräckligt med kunskap, från förskolan till vuxen ålder. Det är viktigt att särskilt belysa de delar som den enskilda individen inte har tillräckliga insikter i.

Arbetsprocessen ska vara gemensam och strukturerad. Den ska bidra till likvärdighet, en ökad motivation och att skapa målbilder hos eleverna. Den ska också visa på mångfalden av yrken och studievägar.

Studie- och yrkesvägledningsplanen och dess arbetsprocess ska vara väl förankrad hos all pedagogisk personal inom verksamhetsområdet och individer som söker sig till syv.

Kopplingen mellan skola och arbetsliv ska stärkas genom prao samt kompletterande arbetsmarknadsaktiviteter. Arbetsmarknadsaktiviteter ska komplettera prao och bidrar till att elevernas studie- och yrkesval inte begränsas av kön eller social och kulturell bakgrund.

Kopplingen mellan skola och arbetsliv ska också stärkas genom ett aktivt samarbete mellan skola och ansvariga för näringsliv- och arbetsmarknadsfrågor i kommunen. Möjligheten för elever till skuggning (student för en dag på aktuellt gymnasieprogram) på gymnasieprogram ska utvecklas ytterligare. Skuggningen ska medverka till att eleverna gör genomtänkta gymnasieval och motverka att de hoppar av sina påbörjade gymnasiestudier.

En årlig utvärdering mot skolans mål samt kommunfullmäktiges prioriterade områden och mål görs i slutet av varje läsår.

Källor

Skollagen. SFS 2010:800

Skolverket (). Allmänna råd med kommentarer. Arbete med studie- och yrkesvägledning.

Skolverket (). Kvalitet i studie- och yrkesvägledning – hela skolans ansvar.

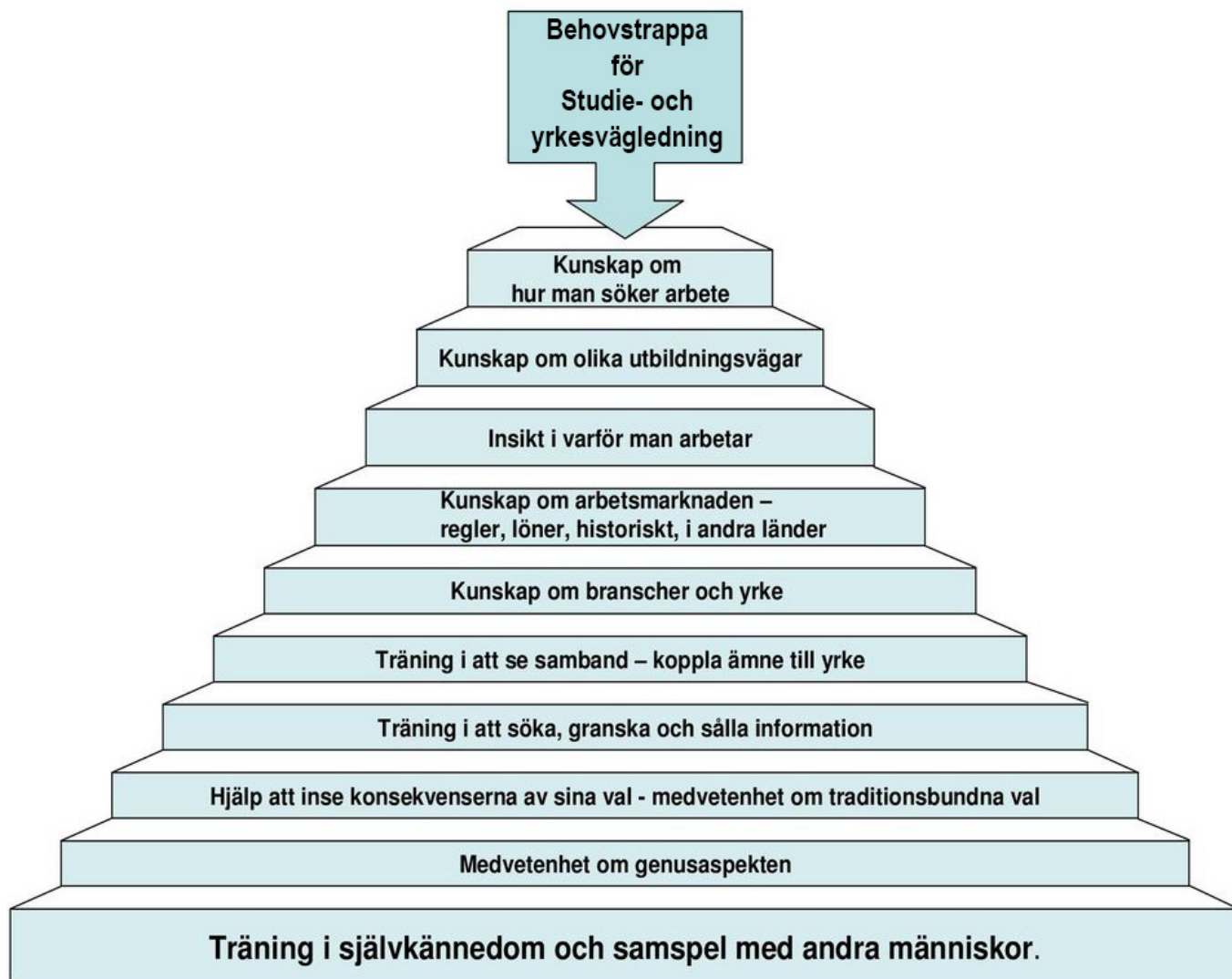
Skolverket (). Läroplan för förskolan Lpfö 18

Skolverket (). Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet Lgr22.

Skolverket (). Läroplan för gymnasieskolan Gy18.

Skolverket (). Läroplan för kommunal vuxenutbildning Lvux12

Bromölla kommun. vision, prioriteringar, mål 2022
SFS 2022:1089 Lag om ändring i skollagen - planering och dimensionering

UTVECKLING OCH MÖJLIGHETER FÖR KOMMUNENS UNGDOMAR

Att ungdomar mår bra och är nyfikna på sin egen framtid är en förutsättning för en bra väg genom grundskolan som i sin tur lägger grunden för resten av livet. I Bromölla finns en stor förståelse för vikten av att jobba hela vägen med insatser för att göra ungdomarna motiverade, drivna och förväntansfulla framåt. Det är viktigt att ta till vara på kraften i unga och ge dem goda förutsättningar för att kunna utvecklas och leva i kommunen.

Vår arbetsmodell - en årlig handlingsplan samt tre nycklar för att lyckas

Vi har tagit lärdom av vårt arbete genom åren och analyserat elevernas utvärderingar och ser att den röda tråden genom hela skolgången är viktig att förstå samt att vi behöver skapa förutsättningar som gör det enkelt att arbeta med delarna i planen. Vi jobbar utifrån ett årshjul med årligen återkommande aktiviteter för olika årskurser. Dessa aktiviteter hanteras utifrån en handlingsplan med tydlig fördelning av ansvar.

För att lyckas ännu bättre med handlingsplanen och uppnå gott resultat jobbar vi framåt utifrån tre nycklar. De tre nycklarna är delar som vi identifierat där vi behöver skapa bättre förutsättningar. Bättre förutsättningar för inkludering i ett gemensamt arbete, enklare vägar att tillgå material och bättre förståelse för den röda tråden.

NYCKEL NUMMER 1

Den röda tråden

Vi ska stärka att den röda tråden är tydlig genom hela skolgången. Genom olika verktyg skapar vi goda förutsättningar för elev, vårdnadshavare och lärare.

- Övergripande material som berör studie- och yrkesvägledning ska samlas i en öppen mapp på Google drive för att eleven ska bli påmind och enkelt kunna använda materialet.
- Utvecklingssamtalen fyller en viktig funktion genom att plocka upp frågan om elevens tankar om framtiden. Detta blir en återkommande påminnelse för lärare, elev och vårdnadshavare och tydliggör den röda tråden.
- Ett infobladd som beskriver vårt arbete med studie- och yrkesvägledning i Bromölla kommun som kan användas i olika sammanhang.
- Löpande information till vårdnadshavare gällande våra olika aktiviteter inom ramen för syv.

NYCKEL NUMMER 2

Verktyslåda och syv-lathund

Bra material, handlingsplan och avtal med samverkansaktörer ska samlas i en gemensam mapp på Google Drive för att vara lätt tillgängligt för lärare och övrig personal att använda.

NYCKEL NUMMER 3

Framgång i arbetet

För att lyckas med att studie- och yrkesvägledning är allas ansvar så behöver vi skapa goda förutsättningar att kunna bidra. Kunskap om förväntningar, inkludering, tydlighet kring ansvarsfördelning och uppföljning av arbetet är viktiga delar.

- För det övergripande syv-arbetet finns en arbetsgrupp bestående av skolledning, rektorer högstadie och vuxenutbildning, studie- och yrkesvägledare, näringslivsansvarig samt KAA och verksamhetsutvecklare.
- Arbetet delas upp i olika arbetsgrupper och utifrån en årlig handlingsplan för att skapa tydlighet om vad som ska göras och vem som har ansvar.
- Studie- och yrkesvägledning ska lyftas in som inslag och tema på studiedag för berörda inom skola- och utbildning.
- Årlig uppföljning och utvärdering görs av arbetet. Detta hanteras av arbetsgruppen för det övergripande syv-arbetet.

TEMA YRKE OCH FRAMTIDSVAL

*Arbetsmarknadsvecka
för elever åk 8 samt IM*

**VI GENOMFÖR EN
ÅRLIG TEMAVECKA
FÖR ÅK 8 SAMT IM**

En vecka fylld av gäster från företag och organisationer som pratar yrkesmöjligheter. När vi planerar veckan tittar vi på branschbehov, bristyrken, STEM (Science, technology, engineering, and mathematics) och fokus på där jobben finns och behoven är som störst.

Kontakt och ansvar

Detta är ett dynamiskt arbete som behöver följa arbetsmarknadens behov, dimensionering, trender och allmän samhällsutveckling. Vi behöver hjälpas åt att hela tiden utveckla innehållet och delarna i syv-arbetet. Allas idéer, funderingar eller frågor är viktiga. Därför finns här en kontaktlista för att kunna ta kontakt för att kunna bidra eller kanske ställa en fråga för att komma vidare i det egna arbetet.
Det är vi TILSAMMANS som gör detta till något riktigt bra!

Övergripande arbetsgrupp för arbetet med studie- och yrkesvägledning

Annica Clarin
Funktionschef förskola, grundskola och musikskola
Telefon 0456-82 20 88
annica.clarin@bromolla.se

Maria Block
Näringslivsutvecklare
Telefon 0456-82 20 06
maria.block@bromolla.se

Ingrid Priemer
Funktionschef/rektor komvux/gy
Telefon 0456-82 24 44
ingrid.priemer@bromolla.se

Elisabet Berglund
Rektor Dala Södra
Telefon 0456-82 21 92
elisabeth.berglund@bromolla.se

Sofie Bajramaj
Bitr rektor Humleskolan
Telefon 0456-82 25 82
sofie.bajramaj@bromolla.se

Lena Limsund
Studie- och yrkesvägledare komvux/gy
Telefon 0456-82 24 42
lena.limsund@bromolla.se

Marcus Svensson
Studie- och yrkesvägledare, Humleskolan
Telefon 0456-82 20 46
marcus.svensson@bromolla.se

Robert Sestrajcic
Studie- och yrkesvägledare Dala Södra
Telefon 0456-82 21 33
robert.sestrajcic@bromolla.se

Carina Berg Johansson
Samordnare kommunalt aktivitetsansvar, KAA
Telefon 0456-82 25 07
carina.berg-johansson@bromolla.se

Malin Leijdekkers
Verksamhetsutvecklare
Telefon 0456-82 27 14
malin.leijdekkers@bromolla.se

**Vi tror på att studie- och yrkesvägledning är
allas ansvar, tillsammans skapar vi en röd tråd och bygger
en bra grund för framtiden!**

Bromölla
kommun

